

በብሔደ ሰብ ወሓደ

ነጻነት! ነዛ ነጻነትን ነጻ ንምዃንን ህዝቢ ኤርትራ ንክንደይ ዓመታት ከርተት ኢሉ። ምእንቲዛ ነጻነት ብዙሕ ከፊሉ። ብሉጻት ደቁ ሐደ ድሕሪታ ሐደ እናተታኻክኡ በብዝወጽዎ ስለዛ ነጻነት ኣብ በረኻታት ኤርትራ ተሪፎም። ስለዛ ነጻነት ተሰዊኦም። ስለዚ ዋጋቶም ብሉጻት ደቁ ዘለዝኾነት፡ ነጻነት፡ ንኤርትራውያን ብዙሕ ትርጉም ክህልዎ ግድን ኢዩ። ስለዝኾነ ድማዩ ነዛ ብመስዋእቲ ብሉጻት ደቁን ብመሪር ስቃይን ዘምጸኦ ሃገርን ናጻነቱን ዝኾነ ዝትንክፈሉን ዋላውን ትንዕ ዝብለሉን ዘይፍቅድ።

ኣብ 1998 ወያነ ጥጁእ ኣጀንድኡ ክውን ንምግባር፡ ብዶብ ኣሳቢቡ ኩናት ምስ ኣወጀን ዶብና ምስደፈረን ህዝቢ ኤርትራ ብነድሪን ቁጥዐን ተሳፊሉ። ልኡላውነት ሃገሩ ከዩድፍርን፡ ዳግም ኣብ ኣርዑት መግዛእቲ ኢትዮጵያ ከይኣቲ፡ ትንዕ ክብል ዝክእል ኣክትቲ። ዘለዎ ህያብ ኣበርኪቲ፡ ብጽንዓት ተኻላኺሉ። እቲ ኩናት ዋላኳ ብዙሕ ክሳራን መስዋእትን እንተሓተተ፡ ውጥን ጸላእትና ግን ክዕወት ኣይካለለን። ጸላእትና ኣብ ዓውደ ውግእ ተሳፊሮም። ዳሓርንውን ኣብ መጋባእያ ሕጊ ተሳፊሮም፡ ሓፊሮም። እቲ ዶብ ኣሳቢቦም ዝኣወጀዎ ኩናት ሸፋን ምንባሩን ንህዝቢ ኤርትራ ንምብርኻኽን ኮምዝነበረ ብሩህ እንዳኾነ መጸኢ። ክምኡ ምዃኑ ነቲ መጨረሻን ቀያድን ኢሎም ዝፈረመሉ ውዕል ንምቕባሉ ዕጥይጥይ ክብል ምስተራእዩ ብዝያዳ ንኹሉ ብሩህ ኮይኑ። ጎይተቶም ዝሃንደስሎም ምስምስ እናተቀበሉ ኣብ ክንዲ ነቲ ብይን ምትግባሩ ኮለል ክብሉ መሪጸም። ህዝቢ ኤርትራ ሃገሩ ከይሃንጽን ኣመት ሓርነቲ ከይገብርን ዓቢ ዕንቅፋት ኮይኖም። ቅሳነት ከለኣሞ። ምስ ጎይተቶም ብምምሽግርን፡ ክምኡውን ውሑዳት ብዓቕሞም ንህግ ከምበርክኽዎ ዘይካኣሉ፡ ዘረግቲ ኣውፊሮም፡ ውራይ ገዛና ከይንገብር ስንፍላል ክገብሩና ጎይተቶም ዘዝሃብዎም ምክሪ ንምትግባራ ላዕሊ ታሕቲ ክብሉ ጸኒሖምን ኣለው።

ኩሎም ጸላእትና ኤርትራ ብደም ደቁ ዝጠጠዑት፡ ዘቐመቶ መንግስቲ ሐድጊ ደቁ ስለዝኾነ፡ መንግስትን ህዝቢን ዘይነጸጸሉ ሐደ ኣካል ምኻኖም፡ ኮታ ህግ ምስ ህላዌናን መንነትናን እንተኣሳስራ ንሕናን ንሶምን፡ ኣቲን እዚን ዘይንበሃህለላ፡ ክልተ ገጸት ናይ ሓንቲ ናቕፋ ምዃና ኣንዳዕዲያም ይፈልጦ ኢዮም። ክምኡ ስልዝኾነ እንተተኻኢሉ ንህግ ምጥፋእ፡ ብዝወሐደ ድማ ብንሶም ዝደልይዎን ዝጥዕሞምን ምንብርኻኽ ቅድምዮም ዝሰርዕዎ። ሻዕብያ ምጥፋእ፡ መትንታት ደምና ምብታኻዩሞ፡ ብቐለሉ ንህዝቢ ኤርትራ ምብርኻኽ ስለዝኾነ። ግን ከምቲ ዝሓሰብዎ ንሻዓብያ ከጥፍእዎ ኣይካኣሉን። ብዓብዩኡ ንህዝቢ ኤርትራ ኣይንበርክኽዎን፡ ኣይሰዓርዎን። ከምቲ ዝሓሰብዎ ኣሰመራ ኣቲዮም፡ እዚዩ ስራሕና ክብሉ ዝሃንደስዎ ውጥን ኣይሰለጠምን። ሕጂውን ገና እንተኾነለይ ብዝብል ዘይጭበጥ ትምኒት፡ ምስቶም ናይ ግዳም መሻርኻቶም ኢድን ጓንትን ብምዃን ኢርትራውነትና ንምህሳስ ለይትን መዓ ልትን ብዘይ ዕርፍቲ ይጽዕሩ ኣለው።

ነዚ ዝተገንዘብ መንግስቲ ኤርትራ ከም ወትሩ ዓቕሙ ብምውዳብን ብምትዕጽጻፍን ይሰርሕን ይብድህምን ኣሎ። ስለዝኾነ ወያነ ኩሉ ዝህንድሶ ሽርሕን ጉርሕን ሳልቲ ጽኑዕ ህዝብ በብዝመጸ ክብርዕን ኢዩ። ሕጂ ወያነ ካብ ዝኾነ እዋን ንላዕሊ ብውሽጣውን ግዳማውን ቅልውላዋት ክሕመስ ይረኢ ኣሎ። ንኹሉ እቲ ኣጋጥሞዎ

ዘሎ ባዕሉ ዝፈጠሮ ወጥሪን ጸገማት ንኤርትራ እንዳወንጀለን እንዳጸለመን፤ ዘይተአደነ ሐገዝ ብምርካብ ክሳብ ሕጂ ትልኽ ክብል ጽኒሑ። ሕጂ ግን እታ ንኤርትራ ዝተዳለወት ናይ ተንኮል ፍሕሶ ኣብ ክሳብ ተጠናኒጋ፤ ካብ ዕለት ናብ ዕለት ዝያዳ እንዳተሸምቀቐትን ክትጸብብን ንርኢ ኣሎና። ዘይተርፍ ክትሓንቆም ምዃና ስለ ዝተጋህደሎም፤ ንኤርትራ ምስታ ንርዳእ ምኽንያታት ኣፈኛኦም ኮይና ዘላ ጃንዳይ ፍሬዘር ተማሳጢሮም ኩሉ ምኽኻል ምስኣብዮም እንተሰሊጥዎምስ ያኣይ መዋጽኢ ዝኸኖም ምህዞ ንኤርትራ ምስ ፈጠሮቲ ግብረሽበራ ክሰርዕዎ፤ ላዕሊ ታሕቲ ክብሉ ጸኒሑምን ኣለውን። እዚ ብጀካቶም ንርዳእ ምኽንያታት ረብሓኦም ዘቐድሙ ገዲፍካ ብቐልሊል ዘረኤ ጸለመ ሰለዘይኮነን ህዝቢን መንግስትን ብዝገብርዎ ጸዕሪ ሃፊ ክተርፍ ምዃኑን፤ ብርግጽ ኤርትራ ተዓዊታ ከምትወጽእን ዘጠራጥር የብሉን።

ኩናት፣ ክፉት ምርጫ ወያነ ስለዘሉ!

ኅኒንኅኒ ምስዚ ካብ ዓለም ንምንጻልና ዝግበር ጸለመ፤ እቲ ዝሸፈኑ ወያነ ሕጂውን ንኩናት ትንዕ ይብል ኣሎ። ዝሸፍኑ፤ ኩናት ሰብ ስለዝቐለብን፤ ሃገር ስለዘወገን ቁጠባ ሃገር ስለዘባኸንን ኢዩ። እወ ኩናት ሕማቕ ኢዩ። እንተኾነ ወያነ ነቲ ዓለም ዝበዮኖ ብይን ምቕባል ዕጭ ሐንፈፍኩ ኢሉ፤ ኣብዩ። ልእላውነት ሃገርና ጊሂሱ ክንሱ ተሰልቢጡ ኩናት እንተወለዑ፤ ህዝቢ ኤርትራ ንልእላውነት ሃገሩ ንምክልኻልን ንዝኾነ እንተታት ድልዊ ክኸውንን፤ ንዝሸፍኦ ክዳሎን እምበር ወያነ ኮነ ኢሉ ስለዝሐንገደ ካልእ ኣማራጺታት ዘሎ ኣይመስለንን።

ወያነ ኩናት ጠቕሚ ከምዘይብሉ ተገንዚቦም ሰላም እንትዝመርጹ ዝብለጸ ኢዩ። እንተኾነ ወያነ ዝእዝዝዎ እእምሮ ስለዘይብሎም፤ ንጎይተቶም ከሓጉሱ ከምቲ ኣብ ሶማላ ዝገበርዎ ዝተላእክዎ ኩተግብሩ ድሕር ከምዘይብሉ እኹል ኣብነት ኣሎና። ስለዚ ንዝኾነ ክንዳሎን መንግስቲ ንህዝብ ከባራብሮን፤ ክውድቦን ክጥርንፎን፤ ከኸትቶን ግዴታዊ ሓላፍነቱ ኢዩ። እቲ ስራሕ ውዕል ሕድር ስለዘይህቡዩ፤ ድሮ ተጀሚሩ እነሆ።

ኤርትራ ብጀካ ህዝባ ካልእ ዝከላኸለላ የለን

እወ መንግስቲ ህዝቡ ከባራብሮን ክጥርንፎን ግድን ኢዩ። ምኽንያቱ ኤርትራ ብጀካ ህዝባ ካልእ ዘድሕናን ዝጣበቐላን ከምዘየብላ ተደጋጋሚ ኣብ ታሪኽ ዝተራእየ ሰለዝኾነ። ብልክዕ ኣዚ ምባል ፖለቲካዊ ሽሕጣን ዝመስሎምን፤ እልኹ ጽልጻም ኣልዲሎም ሐደ ልቢ ህዝቢ ክሸፋፍሉን፤ ሐድነትና ክዘርጉን ዝደልዩ ኣለዉ። እዚኦም ብብዙሕ መልክዕ ዝግለጹን ዝልለዩን እኳ እንተኾነ፤ እቶም ዕሉላት ጸላእቲ ገዲፍካ ፈተውቲ መሲሎም ዘደናግሩናን ዘህምሉናን ከይህሉዉ ግን ልዑል ጥንቃቄን ብስለትን ከድልዩና ኢዩ። ሰባት ኩሉ ስለዘኾነ፤ ካብ ሰባት ክንጥንቀቕ ከድልዩና ኢዩ። ከም ዓለቕቲ ኣብ ውሽጥና ተጽፍዮም ናይ ባሓቂ ሃገራውያን ዝመስሉን፤ ቡቲ ሓደ ቡቲ ካልእ ድማ ብጀክኦም ንሃገር ዝሓሊ ከምዘየሉ ኣምሲሎም ንሶም መንግስቲ ንሶም ሃገር፤ ኮታ ኩሉ ንሶም ገይሮም ንነብሶም ዘቐዲሙ፤ ብግብሪ ግን ረብሓኦም ዝግጦም ወይ ስሱዓት ኣለው። እዚኦም ውልቃዊ ጠቕሞም ዘቐድሙን ክሳብ ዝደልዎም ንኸልኦት እንዳዋሰኑን፤ እንዳገለፉን ክነብሩ ዝደልዩ፤ ምዃናም ምግንዛብ ከድልዩና ኢዩ። እዚ ብስሩ ሐደግኛ ዝኾነ ተርእዮ ኣብዝተፈላለዩ መድረኻት

አብ ውሽጢ ይኹን አብ ወጻኝ ክርኤ ዝጸንሐ ተርእዮ ሕጂውን ክቀላቐል ንርእዮ
አሎና። ቦቲ ሐደ ሐድነትና አገዳሲዩ እንዳበልና ቦቲ ካልእ ሰባት ከነናሹን
ክንውግደን፣ ክንሰጉጉን ዓገብ ኢዩ።

ሓድነትና ሕጂውን ወሳዥ

ብፈጣሪኹም ውልቀሰባትውን አገዳሲቲ አይኮነን ክይትብሉና። ጸላእትና አንተ
ብውልቁ፣ እንተሰ ብጉጅለ፣ እንተሰ ብእንዳ፣ እንተሰ ብቢሄር፣ እንተሰ ብአውራጃ፣
እንተሰ ብሃይማኖት ከም ሃዳንይ ከልቢ ዝራአያ ዘጋሩ ፋሕጭንግራሕ ከብሉና
ብዝካአሎም ላዕሊ ታሕቲ ክብሉ ንዕዘብ አሎና። ውልቀሰባት ተአኪቦም ጉጅለ፣
ጉጅለታት ዓዲ/ቁሸት፣ ቁሸታት/ዓድታት ወረዳ፣ ወረዳታት ዞባ፣ ዞባታት ሃገር የቐማ።
ብመንጽር ስድራ እንተተመልከትና ክልተ መጻምድቲ ውልቀሰባትዮም ስድራቤት
ዝኮኑ፣ ናብዓዲ፣ ናብ ወረዳ፣ ናብ ዞባ ናብ ሃገር ዝቆሙ። ስለዚ ስለምንታይድአ
ዋላውን እቲ ውልቀሰብ ንብሎ ሕማቕ ሓውና ከነናአእሶ ንደሊ። “ሕማቕ
ኤርትራውን ሕማቕ ሐጺንን የለን” ዝብል ብሁል ዝራዓምናዮ ንመስል። እዚ
እንተድአ ኮይኑ ኣቲ ሐቂ፣ ምእንቲ እዛ ሃገርን ክብርናን፣ ሕማቕና ንፉዕና ከም
አድራጋ ስኒ አብ ሓንቲ ክንስራዕን፣ ህርመት ልብና ሐደ ክኸውን፣ ይግባእ። አብ
ሃገር መንግስቲ ከም ወላዲ እንተድአ ተወሲዱ፣ ወላዲ ንደቁ አየዳሉን ኢዩ። ውድብ
ናይ ውልቀሰባት ክትከውን ትኸእልያ። ሃገር ግን ናይ ኩሉ ኢያ። ናይ ሓባር።
ስለዚ ሃገር አብ ኩናት ተጸሚዳ እንኮላ ተቃውሞን ፖለቲካዊ ፍልልያትን ክውንዘፉ
ይግባእ። ምክንያቱ ከምቲ ብሁል መሬት እንተድአ ተገልቢጣ ህብይ ኩዕንቲ
ክትጸግብ አይትኸእልን። ወያነ አብ ኤርትራ እግሩ እንተድአ አንቢሩ ኤርትራ የላን፣
ኤርትራውያንውን ክህልዉ አይኮነን። እቶም ወያነ ዘዕብይዎም ዘለዉ ዕሸላት
እንተኾነ ንሕጂ ድእ ይመስሎም ይኸውን እምበር ከምቲ የውህ ሕልሞም ወያነ
ስልጣን አርኪባቶም ወጸት ማለትስ ማይ ክዕሞኽ ይካአል ከም ማለትዩ። ብግዳም
ተደጊፉ ዝቐውም መንግስቲ እንታይ ከምዝመስል ድማ እዚ አብ ዓራቕ ንርእዮ
ዘሎና እኹል ይመስለኒ።

ጭርሖና ግብራዊ እኹን

እዚ ዝሰላሰል ዝሎ ናይ ክተት ጭርሖ ከም ወትሩ አገዳስን እዋናውን ኢዩ። ቅድም
ቀዳድም ድሕነት ሃገር። ስለዚ ብጭርሖ ዘይኮነስ ብግብሪ ክስነ ይግባእ። እንታይ
ማለት ድዩ? ኩሉ ገዲፍና ሃገር ነድሕን ማለት ዶ አይኮነን? ብፖሎቲካዊ ገለጻ ድማ
ዘሎና ፍልልያት፣ አንተሃልዩና አወንዚፍና መጀመርታ ሃገር ነውሕስ ማለት
ይመስለኒ። እቲ መልእኽቲ ከምኡ እንተኾይኑ፣ እቲ ጸዋዒት ንኹሉ ወዲ ሃገር ማለት
አተሓሳስብኡን እምነቱን ብዘየገድስ ኤርትራዊዩ ዝብልን ብግብሪ ምእንቲ ህላወ
ኤርትራ ዝሰርሕን ንኹሉ ኤርትራዊ ማለት ኢዩ። እዚ ማለት ዋላውን ነቶም አብ
ህ.ግ.ደ.ፍ ውዳባት ዘይኮኑ ኤርትራውያንን፣ ዘሎ ፍልልያት ብዘይገድስ ማለት
ክኸውን አለም። ስለምንታይ ዳኣ ሕጂ ናብ ዘመነ 70ታትን ዘመነ 80ታትን ክንምለስ
አባትር ነወጣውጥ ዘሎና። ብርግጽ ተግባርና ምስቲ ነበግሶ ጭርሖ ክሰማማዕዶ
አይግባእን። ዕዉር ጽልኢን ሕዳር ቅርሕንትን ፓሎትካዊ ድኸመትካ ምግሃድ
ምርጻምን እንተዘኮይኑ ዘምጸኦ ለውጢ የለን። ሎሚ እቶም ብቕርሕንቲ ዓዊርም
ኢንዱስትሪ ንኹሎምን ነናአእሶም ዝነበርና ሒዶት ተጸባእቲ “(ተጸባእቲ ሃገር)” አብ

ዓመት ሐደ ቁጽሪ እንዳወሰኑ ይኸዱ ዘለው ይመስሉ። በብሔደ ሰብ ወሐደ። አይንናዓዓቸ። ንዕቀትዩ ዘውድቸ። ዋላውን ሐደ ሰብ ዝውሰኑ እንተልዩም ንሶም ስለዝሐየሉን ስለዝተዓጸጸፉን ዘይኮነስ እቶም ፈተውቲ ሃገር ባሃልትን ንነብሶም ልዕሊ ዝኾነ ካልእ ፍጡር ተጣብቅቲ መንግስቲ ዘጠመቅዎ፣ ብግብሪ ክኾኑ ዘይክእሉ ዕንቅፋት ብዝገብርዎ ዘለዉ ጌጋታት ከይከውን ክስተባህሉ ይግባእ።

እቶም ዝብዝሑ አብኩርም ክይህልዉ ነስተባህል

ይኸዱእምበር አበይ ከይበጽሑ! እንዳልካን እንዳናአስካን ምናልባሽውን ዘይወዳልዎን ዘይገበርዎን እንዳጥቀንካን ሰባት ምዝላፍ ነወሪ ኢዩ። አጸያፊ ኢዩ። ሰብ ክቡር ኢዩ! ንናይ ጊዝያዊ ፖለቲካዊ ረብሓ ክንብል ከከም ዝጥዕመናን ከምድላይናን ንሰባት ዘይወዳልዎን ዘይሓሰብዎን ጸለመን ጠቕነን ጊዚኡ ሓልዩ ከሕፍረናን ከነውረናን ከድንነና ኢዩ። ልዕሊ ኩሉ ድማ ነቲ መንግስቲ አበጊስዎ ዘሎ ጉስገንስ ሃስይን ናብ ዘይድሊ አንፈት ክጥምዝዞን ይኸእል ኢዩ። ከምቲ ዝድለ ውጽኢታዊ አይከውንን ኢዩ። ወሑዳት ብስለት ዝጎደሎም ሓንቲ ተነገሮም ወትሩ ዝኾምስዕዎ ጊዜ ዝበልዓ ዘረባ ንሰምዕ አሎና። “ህዝባዊ ግንባርኮ ብወሑድ ዓቕሙ ተቐሊሱን ነጻነት አምጺኡን ይብሉና”። ዝያዳ ኩልና ነቲ ዝሐለፈ ምረትን ቃልስን ከምዝፈልጥዎ ክምህሩና። ተወሳኺ ኩሉ ግዜ እቶም ዝጥሑዮም ዝቃለሱ ዝብል ብድዕ ክኾምሱዑ ይስምዑ። ዝንቡዕ ዘረባ ካብ ዝንቡዕ አተሓሳስባ ዝነቅልዩ። ወሑዳት ክመርሑን፣ ክጉሰጉሱን አብነት ክኾኑን ጥራሕዮም ዝኸእሉ። ነቲ ንፈልጦ ክምህሩና ምፍታኖም ብዙሕ ዝገርም አይኮነን። ህ.ግ፣ ማለት ህዝቢ ኤርትራ ውሑድ ስለዝኾነዩ ነጻነት ንምምጻእ 30 ዓመታት ወሲድሉ። ምክንያቱ ነታ ዓባይን 60 ሚልዮን ዘለዋ፣ ካብ ጸሊም አፍሪቃ እቲ ዝሐየለ ዝባሃል ገዚፍ ሰራዊት አሰሊፋ ዝነበርት ኢትዮጵያ እንዳቆርመመት ክትስዕሮ። አብ ግዜ ቃልሲ ስለዝወሓድናን ብኩራት ስለዝበዝሐን ዶይኮነትን ህ.ግ ሰብስ ይትረፍ ንእግሪን ኢድን ዓንቋ ለቂማ አቃልሳን ተቐሊሳን። እዚሞ መን ዘይፈልጦን ንመን ይጠፍአ። ነዞም ወትሩ ንሕና ንፈልጥ ባሃልቲ ብቐልል ዝበለን ብቲ ንሶም ዝርድኦም ንምርድኦም፣ ንአብነት ሐደ ፕሮጀክት ንምዕዋት \$1000 የድሊ እንተተባሂሉ። አብ አኸባ 1000 አኪቦኛታት እንተመጹ ሐሐደ ፓውንድ ጥራሕዮም ከውጽኡ ዘለዎም። 500 እንተኾይኖም ከክልተ ፓውንድ ከውጽኡ አለዎም። 250 እንተመጸኦም አአርባዕተ ፓውንድ ከጥጽኡ ክግደዱ ኢዮም። 250 ሰባት ሕዚካ እንተድአ ተሪፍካ ተውጽዕም አሎኻ ማለትዩ። ስለዚ አየናይ ከምዝቐልልን ከምዘርብሕን ዳሓን እእምሮ ዘለዎ ክግንዘቦ ዘሽግሮ አይመስለንን። እቲ መክሰብ ፖለቲካውን ፋይናንሳውን ኢዩ። ስለምንታይ ድኣ ተደጋጋሚ ጌጋታት ይፍጸም። መልሱ ምስጢር ናይ አደባብይ ኮይኑ ኢዩ ክተርፍ።

ፖለቲካዊ መርገጽና ብዘየገድስ ሃገርዩ ዝጠምረና

ህዝብን መንግስቲን ከም ማይን ጸባን ክኾኑ ይግባእ። መንግስቲ ህዝቢ አክቡ ኢሉ ዘለኻኹም ፋሕ የብሉ ከይህልዉ ክንጥቀቐሎም አሎና። ከመይሲ ጸላእትና ዝስዕሩና ፋሕ እንተድእ ኢልናሎም ጥራሕ ኢዩ። ፖለቲካዊ መርገጽና ብዘየገድስ ሃገርዩ ዝጠምረና። ህዝባዊ ግንባር ነዚ መትከል እዚ ብግብሪ ሰራሕሉን ከወውቶ ወትሩ ጽዒሩን። እቲ ጸገም ግን አብ መንጎ እቶም ፍልልይ ዘይጸወሩን ኩሉ ህዝቢ ኤርትራ አብ ሓደ ዘንቢል ክጥርነፍ አለዎ ዝብል ዝንቡዕ መርገጽ ዘለዎምን ኢዩ።

ብፖለቲካዊ መግለጺ ብምልኡ ህዝቢ ኤርትራ አብ ሓደ ዘንቢል ክጥርነፍ ዘይከውን ኢዩ። ክሕሰብን ክህቕንን የብሉን። ተመክሮ ዘረጋግጾ ግን ህዝቢ ኤርትራ ፖለቲካዊ ፍልልያቱ አወንዚፉ ምእንቲ ሃገሩን ህዝቡን አብ ሓደ ዘንቢል ክጥርነፍ ጸገም የብሉን። (ኑቶም ናይ ፖለቲካ ፍልልይ የለን ዝብሉ ናይ ስልጣን ሀርፋንን፣ ነቲ ሓደ አልጊስካ ክትክእ ምፍታትንን ንባዕሉ ፍልልይ ጌርካ ክውሰድ አለዎ) ክንዲ ዝኾነ ድማ ኢዩ፣ ነታ ብዝኾነ መዐቕሊ ክትመጣጠኖ ዘይትክእል ኢትዮጵያ ስዒሩ ነጻነቱ ዝጨበጠን፣ ትማሊ ቅድሚ ትማሊውን ወያነ ዝፈነወሉ ወራር ዘፍሸለን።

መንግስቲ ጺን ክብል ኢህንግሊህን ክንበሃህል ይግባእ

ምልስ ኢልና ታሪኽ ዘይንውከስ። ህግ እኮ አብ 70ታት ጸረ ገደሊ ተሰይማ ንሞት ተፈሪዳ ኢያ። ውሑዳት ዝንቡዕን ግጉይን አረአእያ ዘለዎም ሰባት ንሞት ስለዝፈረድዎ ግን አይሞተትን። አይጠፍኡትን። እቲ ሞት ምስተሰግረውን ንምብትታናን ንምድኻማን ብዙሕ ጽዒርም። ከምቲ ናይ ሽዕኡ ጸላእታ ዝሓሰብዎ አይተባታተነትን። እኳድአ ሓይላን ሰዊዳን ወጺኡ። ሃገር አውሒሳ። ብመሪሕነታ ነጻነት ክውን ጌራ። ህግ ቀደምውን እንተኾነ ፍልልያትና አብ ጉዕዞ ከነጽብም ስለእንክእል ቀዳምነት ምሉእ ሓይልናን ዓቕምናን ናብ ጸላእ ይቕናዕ ኢያ ኢላ። ስሙር ግንባር ምኽኒ ኢዩ። ህግ አብ ውልደአ ከላ አትፊልጦ ፖለቲካን ዝሰርሓትሉ መትከልን ዳአሞ ሕጂ ከመይ ይስወራ? ተሰዊርዎ አይመስለንን። እዚ ሕጂ አብ ሃገርና ዝርኤ ዘሎን ንመንግስቲ ዘሸግሮ ዘሎን፣ አብ ብዙሓት ብኸምዚ ናትና ዝሓለፉ ሃገራትን ውድባትን መንግስታትን ተራእዩ ኢዩ። ርሑቕ ከይከድና አብ ሃገር ጋና፣ አብ ግዜ ንኩሩማ ነዚ ናትና ዝመስል ጸገም አንኒፍዎ። ንሱ ብልቢ ንሃገሩን ምእንቲ ህዝቡን ለይትን መጻልትን እናጎየየ ከሎ፣ ከም ቕርዒድ አብ ሕንትሽቱሹ ለጊቦም ምስ ናይ ግዳም ጸላእቲ ተማሳጢሮም ዝነበሮ ራኡይ ከምዘበርዳንዎን ተኸሲቲ ዝነበረ ትስፍው መጻኢ ሃገረ ጋና ከምዘምከንዎን ይፍለጥ። ብርግጽ ህዝቢ ውሕጅ ኢዩ፣ ማዕበል። ነዚ ከም ማዕበል ዝምሰል ህዝቢ ዋላውን ንጥቕሙን ንመጻኢኡን እናተጓየኻ፣ አብውሽጥኻ ኮይኖም፣ ነቲ ናይ ጽባሕ ጠቕሙ እንዳናአሱ እቲ ግዚያዊ ጸገማቱ እንዳታዓባበዩ ተስፋ ክቕርጽዎን፣ ሸቕልቕል ከብልዎን ዝፍትኑ አለዉ። ከምኡ ስለዝኾነ እቲ እትሓስቦን፣ እትደልዩን ራኢ ዘይከስተባህለሎም ይክእል ኢዩ። “ካብ ንዓመታ ደርሀ ንለብዘብን እንቋቋሖ እናልካ።” መንግስቲ ዝገብሮም ፕሮጀክትታት እንዳናአአስካ፣ አብ ውሽጢ ውድብ ውዳብ መሲልካ፣ ንህዝቢ መአዝኑ ከምዝስሕት ክትገብሮ ከምዝካእል ካብናይ ብዙሓት ተሞክሮ ክንመሃር ንክእል ኢና። ግዚያዊ ጸገማት እንድተዓባበኻ ውሽጣውዊ ድጉል ስሚዒታትካን ድሌታትካን ብድሕሪ ህዝቢ ተኸውልካ ሓልዩ መሲልካ ሕሽቲሹኽ ልሙድ ይኸውን አሎ። እቲ ሕሽቲሹኽ ካብ ርእሰተአማማንነት ዝጎደለዎን ምናልባትውን ካብ ፍርሕን እንተኾይኑ፣ መንግስትና ጺን፣ ክብል፣ ኢህንግሊህን፣ ክንብህሃል ይግባእ። ምክንያቱ መብዛሕትና ናብ ሓደ ዕላም ብበበይኑ መንገዲ ንንግዝ ከይንህሉ። ንህንጸት ሃገር በይኸኻ ዝክየዶ አቋራጭ ዘሎ አይመስለንን። ዲሞክራሲ ድማ ብሰለትን ንቕሓትን ተሳትፎ ኩሉን ይሓትት።

ስልጣን ንህዝቢ መገልገሎምና ሕዛኒቲ አይኮነን

ልክዕዩ አብ መንጎና ካብ 60ታት አትሒዞም ዝተሓቑኑ ግን ከአ ፈጺሞም ዘይጽዕዩ! አለው። አብ ፖለቲካዊ ጉዳን ቁርቁስን ዘይረኽብዎ ቦታን ጽፍሕን ገለ ሰባት እናባረሩን፣ ንመንግስቲ ምስ ህዝቢ እናባኣሱን፣ ገለ ድማ ተጣብቑቲ ህዝብን መንእሰያትን መሲሎም፣ ሃገር “ብደናቁር” ትመሓደር አላ እንደብሉ ዘሸካዕልሉ፣ ሃገር ከፍርሱን ክብትኑን ከይደቀሱ ዝሓድሩ አለው። ነዚአም ድማ ክንቕሓሎም ይግባእ።

እዚ ተርእዮዚ አብ ወጻኢ ብፍላይ አብ ዓዲ እንግሊዝ ግኑን ይኸውን አሎ። እዚ ድማ እቶም “ንሕና ጥርሕ” ባሃልቲ፣ ደረት ልቦም እናደግደጉ፣ ሃገር ናቶም ጥራሕ ዝገብርዎ፣ ግን ንክመርሑን ክጥርንፉን፣ ዓቕሚ ዝጎደሎም፣ ዝፍጠርዎ ጸገም ኢዩ። ፖሎቲካዊ ዓቕሞም ድሩት ዝኾኑ ንክብደሁና ይኸእሉዮም ዝብልዎም እንዳባረሩ፣ ነቲ ቦታ ሕዛኒቶም ክገብርዎ ሰለ ዝደለዩ ኢዩ። መንግስቲ አንቁልዎ ዘሎ ጭርሖ ምስቲ ዝገብርዎ ዘለው ዘሳኒ አይመስለንን። ህዝቢ ነንሕድሕዱ ተፈራራሖ አይፈልጥን። ብጀካቶም ወትሩ ጉልባቦም ቀሊዎም ዋላ ግብ ይበል ዝዓይነቲ፣ ጽቡቕ ካብ ሕማቕ ክፈልዩ ዘይክእሉ፣ ኩሉ ካልኣት ዝገብርዎ ጌጋ አምሲሎም ሃተው ዝብሉ ገዲፍካ፣ ህዝቢ ፈተውቲን ጸላእቲን ክመሚ ጸገም ዮብሉን። አይፈርሕንዮውን። ዝፈርሕ እንተዝኸውን ነታ ብዘይታአደነ ሓገዛት ዓርሞሽሽ ዝኾነት ኢትዮጵያ ምስ አያታታ በይኑን ብዘይ ዝኾነ ሓገዛትን ክግጥማ ኢሉ አይምሃቕንን። ህዝቢ ኤርትራ አብ ዕ ላምኡ አፈርሕንዮ።

ተዓብሱ ምባልውን ካብ ጠቕሙ ጉድኣቲ ይበዝሕ

ሎሚ ዳኣ እንታይ ተረኽቦ? ስለምንታይ ኢና ሽልብ ግልብ ንብል ዝሎና ንመስል? “ይትረፍዶ ካብውለቀሰባት ኤርትራውያን ካብ መንግስታት ዘይፈርሕ መንግስቲ” ሒዝና ስለምንታይ ሰባት ንዝልፍን ነናኣእስን። አብ ቅድሚ ሓያላት ንፍትሒ፣ ንሓቂን ግትር ዝብል መንግስት ሒዝና ካብ ደቂ ሃገር ክንፈርሕ ዝዓጅብዩ።

ውልቀ ሰባት ክናዓቂ ዮብሎምን። ክናዓቂ ስለዘይግባእ ድማዩ ክጽሕፍ ዝግደደ ዘለኹ። ግንሲ ክሳብ ክንዲዚ ከነተዓባብዮዶ ይግባእናዩ። ካብ አብ ኢንተርነት ምጽሓፍ ሓሲፎም ዘምጽእዎ ሃስያ ዘሎ አይመስለንን። እዚአ ድማ እታ ዝተሓተት ንኹሉ ክነፍቅድ ትግባእና መሰልያ። ካብዚአ እንተፈርሕናዎ ተዓቢስኩም፣ ተተኸሱ ክኸውን ኢዩ። ዳሓር ካኣኮ ካንዶ ዝህዝቢ ባሃም ቆጽርናዮ! እንተ ክሃስዩን ዘይክሃስዩን ህዝቢ ክዕዘቦም እሞ ምተገድፈ፣ ህዝቢ አንጻር ሃገር አንተድኣ ኮይናም ባዕሉ መባረሮም። ህዝቢዩ መን ክስጎጉ መን ዝይስጎጉ ዝውስን። ሃገር ናይ ህዝቢያ። እቲ ጉዳይ ድማ ናይ ህዝቢ ኢዩ። ስለዚ ህዝቢሞ ምተዓዘቦም፣ እንተድኣ ከምቲ ዝተባህለ ናይ ወያነ ልኡኻት ኮይናም ተጸራሪ ርኢይቶ ምስሃቡዶ ሰብ ባዕሉ ምኻዓም። ሕማም እንተነይርዎም፣ ወይውን መጋበርያ ጸላእትና እንተድኮይናም ህዝቢ አጸቢቂ ምመመዮም ነይሩ። አብ ከምኡ ከይበጸሕና ባዕላዊ ስጉምቲ ምውሳድ ግን ውጽኢታዊ አይመስለንን። ክሳብ መዓስ ኢና ከምዚ እልና ክንቅጽል። ክሳብ መዓስ እዚ ቅዱስ ዘይኮነ ተግባራት? ትማሊ ነቲ ሓደ ሎሚ ነቲኻልእ፣ ጽባሕ ነዚም ሕጂ ትስጉ ዘለኹም። አብ ቅንዕና ዝይተመርኮስ ዘይቅዱስ ስራሕዩ!

ዝተፈላለዩ ርእይቶታትና ጽጋታትናዩ

እዞም ሎሚ ዝሰጎጉ ዘለዉ እቶም ቅድሚ ትማሊ ንኻልኣት ዝሰጉ ዝነበሩ ኢዮም። ኢድ ሸናሒት ጸናሕት ክንብሎም አይግባእን። ጌጋ ብጌጋ ስለዘይደበስ። ንኸይጋገዩ ክንምህርን ክንመርሕን፤ ንዝተጋገዩ ክንእርምን ክንምዕድን ኣብ መስርዕ ሓፋሽ ክንመልሰን ይግባእ። ምክንያቱ ኣብ ጉዕዞ ቀጻል ረጽሚ ስለዝህሉን ከምኡ ከይገበርና ክንምዕብል ስለዝይንኸእልን። መብሃሕትኡ ግዜ ብዛዕባ ጽቡቕ ጥራሕ ክንዛረብ ዘይካእል ኢዩ። እቲ ጽቡቕም ጽቡቕዩ። ብዛዕባቲ ዝጎደለናን ተርሪፉና ዘሎ ዘይገበርንዮን እንዳልዓልና ምዝራብ ጠቓምን መኤርረምታንዩ ዝኸነና። ርእይቶታትና ኩሉ ግዜ ተጋራጫውን ዝተፈላለዩን ክኸውን ድማ ባህርያዊ ኢዩ። ከምኡ ስለዝኸነ ክንቃናጸል ክንዋናጀልን አይግባእን። ምቅንጻል ኣብ 80ታት ኣኸትሙ ኢዩ። ልዕ ሊኩሉ ድማ አሜን ዝብል ሰብን፤ ብቐሊሉ ዝርዕምን ፋይዳ የብሉን። ክልተ አግራብ ምስ ዝፈሐፍሑ ኢዮም ሐዊ ዝፈጥሩ። ንሕና ድማ ተፈሓፊሕና እንጌጥሮ ሃልሃልታ ባርዕ ንጥፍአትናን መንደዲናን ዘይኮነስ፤ ንሃገር ዝኸውን ብርሃን፤ ህዝብና ሞይቐ ክሓድር ዝኸእል ክኸውን አለዎ። ናህሪ ሙቕቱ ድማ ጸላእትና ዘርዕድ።

ምስመን ንተርፍ አሎና

ሰለምንታይ ኢና ሰባት እንታይነቶም ብዘየገድስ ንዓና መሲሎም እንተኸይደም አሜን እንተይሎምን ፈተውቲ ሃገር ዝኸኑ? ፍልይ ዝበለ ሓሳብ ከምጽኡ ከለውን፤ ክእርሙ ዝፈተኑን ንንጽሎምን ናብ ተዋጋኢት ላም ንቕየርን!

ትማሊ ከም ከልቢ ውጹ ኢሎም ዝሰጉና ዘነበሩ ሎሚ ንርዳእ ምክንያትን ዘይጠቅም ሰናትም ስለዝደርበዩልና ክሕቆፋን አገናዕ ክንብሎምን እቶም ዳርጋ ሐደ እግርም ናብ ጉድጓድ ክስብ ዝቀርብ ዝተቐለሱ ክዝለፉን፤ ሰለምንታይ? መልሲ ዘለዎ እንተሎ ክሰምዕ ደልው አሸኹ። ብርግጺ ስለቶም ጉልባቦም ቀሊያም ጸረ ሃገር ዝኸኑ፤ ወይ ክኸኑ ዝመረጹ ይዛረብ የሸኹን። ናብቲ ናይ ሃገረ - ጋና አብነት ምስ ንምለስ፤ ውልቀሰባትዮም ምስ ናይ ወጻእ ሓይልታት ተመሻጢሮም ነታ ጀሚራ ዝነበረት ቀንዴል ብርሃን ግብ አቢሎማ። ካልእ ምስጢር አይነበሮን። እቶም ናይ ወጻኢ ሓይልታት ንመንግስቲ ንኩሩማ ስለዘይደለይዎ፤ ምስ ውሑዳት ወይጠታት ተሻሪኹም ካብ ስልጣን አልጊሶሞ። ስለዚ ውልቀሰባት ተአኻቪቦም ንጠቕሞም ክሸየጡ ከምዝኸእሉ ክዝንጋዕ አይግባእን። ክንመሚን፤ ዝያዳ ከጽንዕ ይግባእ። ብታሃውርን ብድሩታት ዓቕሚ ብዝተአከበ ሓበሬታት ሰባት ከይንብድል ክንጥንቀቕ አሎና። ህዝቢ ኤርትራ ብጓኖት ዝተበደሎ ይአኸሎ። ተአሪሙ ዝተመልሰ አይንቀብል አይበልኩን። ምስትብሃል ገን ከድልየናዩ።

ዘሕለፍናዮ ምረት ምእንቲ ፍትሒዶይኮነን

ስለዚ ኣብ ግዜ ገድሊ ዝሓለፈ ቁርቁስ ሎሚ ኣብ መበል 21ን ክፍለ ዘመን ክንድግሞ ዘሓፍርን፤ ዘነውርንዩ። ሰማዒ እዝኒ እንተሎ ዓገብ ንብል አሎና። ምክንያቱ ህዝቢ ኤርትራ መሰሉ ስለዝተሓረሞን አፉካ ተለጎም ምስተባህለንዩ በረኻ ዝወፈረ። ነጻነቱ ንምርግጋጽ መሰሉ ክኸበር፤ ሓራ ክኸውን። እንታይ እዋንዳአሉ እቲ ምረት ተረሲዑ። ፈረድቲን ደያኑን ውሑዳት፤ ተፈረድትን ክሰሳትን ብዙሓት

ከይኸውን ጥንቃቄ ከድልየና ኢዩ። ሃገር ዝክሓደ ክፍረድ ግድንዩ! ምስ ጸላኢ ኮይኑ ሃገርን ህዝብን ዝበድል እንተሎ። ክፍረድዩ! ትማሊ ሎሚ ጽባሕ ድሕሪ ጽባሕ ዓሰቢ ክሕደቱ ክረክብ ግድንዩ። ግን ብሓቅን ቅንዕናን። ከመይሲ ህግ በትሪ ሓቂስ ትቐጥንምበር ኣይትስበርን ስለእትብል። እዚ ኣበሃህላዚ ንፖለቲካዊ ሸፈጥን ኣብዘዘጥዕሙናን ክንጥቐሙሉ ኣይኮነን። ብመሰረቱ ሓቕን ቅንዕናን ሓዘና፣ ፍትሒ ምንጋስ ሰለዝኮነ ዕላማናዩ። ሓቂን ፍትሕን ንምንዳይ ድማ ልዕሊ ዝኾነ ሰብ ተገፊዕና ኢና።

ረኪብናዮ ዘሎና ነጻነት ማዕረዩ ዝብጽሓና

እዞም ሎሚ ብሽርሕን ጉርሒን ነቛናጽቦምን ነናእእሶምን ዘሎና እቶም ትማሊ ወግዓውያንን ሕጋውያንን ወክልቲ ኢልና ዝመዘዝናዮም ኢዮም። ሎሚ ዳኣ እንታይ ተረኽቦ? መልሱ ነቶም ኣዘዘተን ፈጽምቱን ዝምልከት እኳ እንተኾነ ምስትብሃል ከድልየናዩ። ጽባሕ ንዓይውን ከምኣ ኣንዳልና ወትሩ ኣብ ራዕድን ፍርሕን ክንነብር ከቶ ታርኽና ኣይፍቅዶን ኢዩ። ታርኽና ታርኽ መስዋእትን፣ ገድሊ ንመሰልን ሓርነትን ኢዩ! ረኪብናዮ ዘለና ናጽነት ዝያደ ሓደ ነቲ ካልእ ኣይብጽሖን ኢዩ። ምክንያቱ ዋጋ ደቐኹምን፣ ዋጋ ቀያሕቲ ኣስዋትኩምን ኢዩ። ክሳብ ሕጂ ንግብር ጥራይ ኢና ዘሎና። ንምንታይ ንግብር ኢልና ክንሓትት ከድልየና ኢዩ። ኣብ ዓዲ ንኖት ከሎና መሰልና እንተድእ ዝንፈገና ሃልዩ፣ ኣብቲ ከምድላዮም ዝቐጸጸዎ ድኣ እንታይ ክንከውን ኢና ክንብል ኣሎና? ኣብ መመደቕሲና ኮይና ከነስተንትኖ ዘሎና፣ ሸለል ዘይባሃል ጉዳይ ድማ ኢዩ።

ፖሎቲካ 40ታት ያዕ ንበሎ!

ብርግጽ ነዚ ጽሑፍይ ዝሸቅጥሉ ኣይክሰኣኑን ኢዮም። ካባና ፍልይ ዝበለ ኣራእኢያ ዘለዎ ኣይኤርትራውን ኢዩ ዝዓይነቱ ስኒብለይ ዓይኒብለይ ኣካይዳ እንዳሓደረ ክሃስየና ይክእል ኢዩ። ብፍላጥ ይኹን ብዘይፍላጥ ነንሕድሕድና ምውንጃል እቲ ሓደ ልዕሊ እቲካልእ ኤርትራዊን ታሓላቕ መንግስትን ወይ ሃገርን ክንከውን ንፍትን ኣሎና። እዚ ጸላእቲ ህዝቢ ኤርትራን መጋበርያታቶም ውሑዳት ደቂ ሃገርን ውሽጢውሽ ዘንፍስዎ፣ ንሕና ድማ ከይተረደእና ንዘርዎን ነንበድብዶን ኣሎና። ሎሚ ጊዜ ውድባይ ወድባካ ኣይኮነን። ዝሸፈልናዮ ዋጋን መስዋእትን ከመይኣቢልና ንርስዎ። ሎሚ ግን ግዜ ሸቐጥን ሸፈጥንውን ኣይኮነን። ጊዜ ሰራሕን ሃልክንዩ። ጊዜ ፍጹም ስምረት ብኣካል፣ ስሙርግንባር ብፖለቲካ፣ ኩሉ ንድሕነት ሃገር። ጸላእትና ንመንግስትና ጥራሕ ዘይኮኑ ንሃገርናን ህዝቢን ምስ ገበርቲ ሸበራውያን ክሰርዑና ከውደክድኹ ንዕዘብ ኣሎና። ውሑዳት ደቂ ሃገርውን እንተ ብፍላጥ፣ ንረብሐ፣ እንተስ ተላኢኹም ታቤላታቶም ዘርጊሑም ኤርትራ ቶሪሪስቲያ እናበሉ ኣብ ዝግበር ናይ መንግስቲ ኣሽባታት ትፋእ ጸላእትና ክልሕሱ ይራኣዩ ኣለው። ልክዕ ንምክንያት ህ.ግ.ደ.ፍ ኢዮም ዝብሉ። ግን ከዩጋግዩና! ገድሊ → ተጋድሎ → ጀብሃ → ህ.ግ.ሓ.ኤ → ህ.ግ.ደ.ፍ → መንግስቲ = ኤርትራ = ህዝቢ ኤርትራ፣ ንምድጋሙ ሓደ ኢዩ። ፍልልይ የብሉን። ፈላሊኻ ግዛእውን ኣብ 40ታት ኣብቂዑ ኢዩ። ንምድሃልና ዝተሃንደሰምበር እቲ መልእኽቲ ዘይሩ ዘይሩ እወ ህዝቢ ኤርትራ ቶሪሪስት ኢዩ ኢልካ ብኢድኣዙር መልእኽቲ ጸላእትና ምቕላሕ ጥራሕ ኢዩ ክኸውን ዝክእል። ካብ መንግስቲ ጠለባት እንተለዎም ሃገር ኣሕሊፋካ ብምሃብ ዘይኮነስ ንሃገር እንዳተካላኸልካ

ክኸውን ይግባኝ። እቲ ዝጠልብዎ መብዛሕትኡ ሓለፍታቶም አይኮነን። ሕጂ ልዕሊ ኩሉ ዝሰራዕ ግን ወያነ ስለዘሎ። ወያነ ንጥፍአትና ተዓጡቕ ስለዘሎ። ማዕረማዕረኡ ንገለ ውሑዳት ብድሕሪ ወያነ ተሓቢኦም ሃገር ይብድሉ ክይህሉው ምስትብሃል ከድሊዩ።

ጸገም ሓጻርያ

አብቲ ቅድም ቀዳድም ሃገር ምድሓን ዝብል እዋናዊ ጭርሖ ኩላትና ክንሰማማዕ ይግባኝ። እዚ ጭርሖ ዚ ጭርሖና ኢዩ። ጭርሖ ህዝቢ! አብዚአ ኩላትና ምስ መንግስቲ ክንሰራዕ ይግባኝ። ክንጭርሖ ዝጽናሕና ስለዝኾነ ንምዕዋቲን አብ ዝኾነ ንሃገር ዘድልን። ክንቃለስ ድልዋት ክንከውን ይግባኝ። ሃገር ልዕሊ ኩሉ ስለዝኾነት። ሃገርና እንተውሒሳና ኢና ብዛዕባቲ ኩሉ አብ ውሽጣ ዘሎ ክንዛረብ ንክእል። ስለምንታይ ከምኡ ይኸውን አሎኳ አረዳደአና በበይኑ እንተኾነ። መንግስቲ ኩሉ ውሽጣዊ ነገራት አወንዚፍዎ ዘሎ ይመስል። ስለዚ መንግስቲ ዘሐዘ ሓዘን ነዛ ጸባብ ትመስል ዘላ ጊዜን ርእዩ ከምዘይራአዩ ሰሚዑ ከምዘይሰምዑ ምእንቲዛ ሃገር ይጓዩ አሎ። አብ ውሽጥና ዘሎ ዘይምዕሩይ ነገራት ክንጽመሞምን አብግዚኡ ክንፈትሖምን ዝብል አረአእያ ተጻውርነትናን ትዕግስትናን ዘጸንቅቕናን ይመስል አሎ። ነዚ ዘስተባሃሉ ንሓሉ ከዳፍኡና ይኸእሉ ይኹኑ። ግን ፍትሒ ምንጋሱ ዘይተርፍዩ።

ካብዝሰማዕናዩ ኢዩ። አብ መፋርቕ 80ታት ሐደ ካብ ልዕላዎት ሓለፍቲ “ሎሚ ንመሰልኩም እንተዘይተቓሊስኩም ጽባሕ አብ ፖላሶ ምስተሰቕሉ አይተርክብዎምን ኢኹም። ከተውርድዎም ድማ ክጸግመኩም ኢዩ።” ኢሉ። እዚ ሕጂ ንርእዩ ዘሎና ንቡይ ይመስል ግን ክንርዕዎ አሎና ማለት አይኮነን። ሽዕኡ ከምኡ ክብል ከሎ ማዕረማዕረ ምስቲ ብረታዊ ቃልሲ ንመሰልኩምውን ክትቃለሱ አለኩም ማለት ኢዩ ነይሩ። ስለዚ ሕጂውን ሃገር ቅድሚ ኩሉ ሰሪዕና ንመሰልናን ክብርናን። ንፍትሒ። ክንቃለስ መባእታዊ መሰልና ኢዩ። ነዚ ዝሕርመና ድማ ጊዚኡ ምስእኸለ ኢድ ንኢድ ተታሒዝና ክንምክቶ ከድልዩና ኢዩ። እንተኾነ ሃገርን ህዝብን ረሲዖም ዕዲሚኦም አብ ምቕጻር ዝአተው አለዉ። ዕድሚኦም ከይሓለፈ ሰልጣን ክጭብጡ ምእንቲ ስም ሃገር ክድውኑን ናብ ሰልጣናዎ መደያይቦ ክገብሩናን ንዕዘብ አሎና። ብጀካ ሕጊ ኦሪት ካልእ ዘይራአዩም ረኺብናዩ ዘሎና ከይሰእኑና ክኸቕሓሎም ይግባኝ። ከምይሲ ብጀካ ሰልጣን ክልእ ዝረአዩም የለን። ከይትግርሁ ህዝቢ ኤርትራ ሎሚ ቅጫን ሰላምን እምበር ምርጫን ናይሰባት ምቅይያርን ይጠልብ የሎን። ንሱን ደቁን ሞይቑ ዝሓድራላ አጉድን። ሰላምን። ጥራሕዩ ናፊቕ ዘሎ! እወ ሰላም ክሳብ ክንደይ ጥዑም ከምዝኾነ አብተን ውሑዳት ናይ ሕጽኖት ዓመታት። ማለት ክስብቲ ወያነ ኩናት ወሊዖም ሰላሙ ዝዘረጉሉ ስለዘስተማቕራ።

ስለዚ ንግዚኡ ኩሉ ክውንዘፍ ግድንዩ። ምእንቲ ድሕነት ሃገር። ተመሳሳሊ ማዕረማዕረኡ ሰባት ከም መወጽ መመዊጽካ ምድርባይውን ከክትም አለዎ። አብዚ ዘለናዩ ዓለም ተራ ሰባት ዘይኮኑ ከም መወጽ ዝንሓፉ ፓለቲካውያን መርሕቲዮም ብምርጫ ዝንሓፉ። ልክዕዩ አብ ሃገርና ገና መሰርሕ ናጽነት ስለዘየብቀዕን። ዱልዱል ቁጠባዊ ሰረት ስለዘይጸንሓን። ትዕግስትን ነዊሕ ጉዕዞ ዝሓትትን ኢዩ። ይኹንእምበር ልኡኻት መንግስቲ ይኹኑ ሰሩዓት ሓልፍነቶም ዘንጊዖም አብርእሴና ከሽካዕልሉን። ከም ከልቢ እንተደልዮም ክጽውዑና እንተደልዮም ክሰጉና ከንፍቅድ አይግባኝን።

ህዝቢዩ መን ክሰጎግ መን ከምጽእ ወይ ክጸንሕ ክውስን ዘምሕረሉ። ሕጊ ደማ ንዝበደለ ብማዕረ ይቐጽዕ። ስለዚ ህዝቢ ንመንግስቲ ከም ኣምሳኽ ይሰግደሉን፤ ከም ቦኸሪ ውላዱ ይከናኸኖን ኣሎን ጸኒሑን። መንግስትን ልኡኻት መንግስትን ብዝወሐደ ተመሳሳሊ ግብረ መልሲ ክልግስሉ ይግባእ። ዓጼፌታ እንተበልኩስ ኣብዚሕካዩ ከይባሃል።

ክርህወና እኮዩ

ኩነታት ወያነ ዝፈጠሮ ዝለናዮ ሃዋህው እንዳመዝመዙ ኣንፈት ጉዕዞና ከየስሕቱናን፤ ከምኡ ድማ ህዝብ ከዳፍኡ ዝደልዩን ሓለይቲ መሲሎም ህዝቢ ክብደሉን ድሕር ዘይብሉ ስለዘለዉ ግን ማዕረቲ ቀዳማይ ጸላኢ ኢንብሎ ወያነ ክንምክቶም ከድልየና ኢዩ። ዘሎን ዘይሎን ጸብጸብት ኣኻሺቦም መንግስት ከየጋግይዎን ዘደድሊ ስጉምቲ ከይወስድን፤ ህዝቢ ከይብደልን፤ ፍትሒ ከነንግስን ጉድለታት ክንሕብርን ንዝገደለ ክንምልእ ክንተሓባበርን ከድልየና ኢዩ። ምክንያቲ ምስ መንግስቲ ዘለው መሲሎምን እሙናት ብምምሳልን ከም ፍልሓ ውሽጢ ውሽጢ ከይንቅዙናን ከይሸኩቡኹናን ክንጥንቀቕ ይግባእ። ዝገበሩ ገይሮም መንግስቲ ዝላእኸና ኢና ንገብር ዘሎና ክብሉና ስለዝኸኸሉ። ኣብ ብዙሓት ብሽምዚ ናትና ዝሓለፉ ሃገራት ላቲን ኣመሪካ ነቶም ሃገራዊ መርገጽ ዝነበሮም መራሕቲ ዕሱባት ደቂ ሃገሮም ምስ ጓኖት ተማሳጢሮም ዕንቅፋት ዝኸንዎም ዝነበሩ። (ኣብ ከም ጓቲማላ፣ ፓናማ፣ ቺሊ፣ ኒክራጋዋ፣ ወዘተ፣ ከምኡውን ኣብ ግዜ ሞስኒቕ ኣብ ኢራን ኣብ መወዳእታ 1950ታ)። ስለዚ ዘየሎ ስሚዕታት እንዳቐስቀሱ ምስ ሃገርና ከየቃሓሑናና ክንጥንቀቕ ይግባእ። ህግ ሓይሊ ፍትሒ ተንግስ ክትብል ከላ ናብ ህዝብን ፈተውታን ዝቐንፀ ኣይነበረን። በትርን ሓይልን ንዓመጸኛታትን ዘይናቶም ዝደልዩ ጓሓሉን ኢዩ። ስለዚ ሓይልና ንጸላእትናን መጋበርያታቶምን ኢዩ። ካብ ርሑቕ ነታ ናትና ክወስዱ ዝመጣጠሩ እእዳዎም ክቕርሱና ናይ ግድን ኢዩ። ካብኡ ሓሊፉ ግን ሰብ ኣባትር ዘይኮናስ ሰብ ሕጊ ምኻና ከኑርድእ ይግባእና። ነንሕድሕድና ትንዕ ንብለለን ኣባትር ኣብ 80ታት ሰባቢርና ድርቢናየን ኢና ዝብል ጽኑዕ እምነት ኣሎኒ። ብዕውርን ክቲር ውልቃዊ ጽልእን ተበግሲካ ንሰባት ዝገበርዎ ኣበሳ ዘይብሎም ክንሶም ንሃገርን ህዝብን ክምዝበደሉ ኣምሲልካ ምስሎምን ታርኽምን ምድዋን ደኽመትምበር ምስ ካልእ ክቐጸር ኣይክእልን ኢዩ። በቲ ኻልእ ሸነኽ ድማ ብሕዳር ጽልኢ ቅርሕንትን ዝኸርሐነ ልቦም፣ መመርሖምና ናብ ጸላእትና ክሳግሙ ድድሕሪኣም ከይተፈለጠና ዘኸኸኸ ንብል ከይንህሉ ክንጥንቀቕ ይግባእና። ክካሓድ ዘይግበኣ ሃገርና ብዝግቕማ ምስኩሉ ጸገማት ሕጽረታትን ናብ ጽንዑን ጥጡሕን መጻኢ ተተይ ንብል ኣሎና። እቲ ኩሉ መስውእትን ገደልን ምረትን ምእንቲ ፍትሒ ራህዋን ስለዝነበረ ክርሁ ምጂኑ ግን ኣይትጠረጠሩ።

ህዝብን መንግስትን ይበትክዎ ከይህልዉ

ስለዚ ህዝቢ ክዋሳእ ክኸእል ኣለዎ። ኣማዕዲኻ እንታይዮም ዝገብሩ ዘለው ካብምባል ኣብወሽጦም ክንዋሳእን፣ ክንብድህምን ክንክእል ኣሎና። እቲም ሰባት ተግዘቡባ ኣብ ዓዲ እንግሊዝ እዚ ህዝቢ ኣበይ ኣሎ? ታርኽ እንዳደምሰስካ ሓድሽ ታርኽ ክትምህዝ ኣይግባእን። ናይ ትማሊ ዝይፈልጥ ናይ ሎሚ ክፈልጥ ኣይክእልን፤ ናይ ሎሚ ከይሓዘ ድማ ንናይ ጽባሕ ክትግብር ኣይክእልን። ናይ ትማሊ ታርኽ ቦቶም ትማሊ

ዘነበሩዩ ተፈጸሙ። ትማሊ ዘነበሩ ከምዘይነበሩ ክትሓኩም ምፍታን ልዕሊዚ ምስሎም ምድዋንን ነቲ ምስኦም ዝተአሳሰር ታርኽ ክትሰርዞ አሎካ ማለት ዲዩ? ትማሊ ነታ ኤርትራ ትብል ከድምጽዎ ዝፈርሑ ዝነበሩ ሎሚ ገበርትን ሐደግትን ኮይኖም ንዕዘብ አሎና። መንግስቲ ኅስንስ ግበሩ ምስ በለድማ ብዘይሰሩዕ ፍትሕን ሐቅን ዝጎደሎ፣ ካብ መስርሕ ፖለቲካ ብዘረሓቐ ክሰርሑ ንዕዘብ አሎና። ሃገር ብሌላን ጉሌላን አይትፍወስን ኢያ። ሃገር ናይ ኩሉያ። ፕሹልያ። ብርግጽ ዝነበረ ክሓልፍ፣ ዝአረገ ከዐርፍ፣ ዝጀኸመ ክብረ፣ ግድን ኢዩ። አብ ምትኽኻእ ክንአምንን ከምኡ ክንገብርን ይግባእ። በጅሩ ዝነበር ክበራብር፣ ካብ ሕሉፍ ጌጋታት ይቕረ ክንብል ባህርያዊ ኢዩ። አብ ዓዲ እንግሊዝ ግን ምትኽኻእ ብሽርሕን ጉርሕን ኮነ ኢልካ ዝግበርን ክኸውን ጸኒሑን ይኸውን አሎን። ዘዘመጹ ነናቶም ፖለትካዊ ቅዲ ሒዞም ብምምጻእ አብ ክንዲ ብሃገርዊ ቅንዕና ብጃንዳን ውዲትን ህዝቢ ይጎዛዘይዎ ከይህልው ምስትብሃል ከድሊ ኢዩ።

ህዝቢ ምውዳብ አብዩ አንዳበሉ ናይ ሓሶት ጸብጻብ የሕሉፉን ታርኽ ሰባት ብሐሶት ይብልሉን የባላሽዉን አለው። ሓፋሽ ክጥርንፍዎ ሰለዘይካአሉ ሓሲዶም እንዳበሉ አስማት ሰባት ከጸልሙን ከነውሩን ንስምዕን ንዕዘብን አሎና። አብ ቅድሚ ሺድዮ ካሜራ ካብ ምውድኽኻኽ ሐሊፎም ቅንጣብ ዘየበርኩቲን ከበርኩቲ ዓቕሚ ዘይብሎምን ህዝብን መንግስትን ይበትክዎ ስለዘለው መንግስቲ ከስተባህለሉ ይግባእ። እዚድማ አብቲ ምንቅስቓስ ምስኦም ክህሉው ዘይደልይዎም አለው። ምኽንያቲ ንሳቶም እንተሃልዮም ንህላዌኦም አስጋኢ ገይሮም ሰለዘርእይዎም። ሕሉፍ ሓሊፎም ሎሚ ንሰባት ብዝወዓልዎን ዘይወዓልዎን ክስን ጸለመን ይጥቅንዎምን፣ አብዘየድሊ ምትህልላኻት ይደፋፍእዎምን አለው። ንረብሐኦም ተኸይኑ እንዲዲምበር፣ ብርግጽ ንረብሓ መንግስትን ሃገርን ግን አይመስለንን።

ዓወት ንሓፋሽ

መኮነን ዓንተራይ

10/12/2007 ተጻሒፋ